

Presse- og Informationsafdelingen

PRESSEMEDDELELSE NR. 50/03

12. juni 2003

Domstolens dom i sag C-112/00

Eugen Schmidberger, Internationale Transporte und Planzüge

**DEN OMSTÆNDIGHED, AT DE ØSTRIGSKE MYNDIGHEDER IKKE
FORBØD EN FREDELIG OG TIDSBEGRÆNSET DEMONSTRATION PÅ
BRENNER-MOTORVEJEN, ER IKKE I STRID MED FÆLLESSKABSRETEN**

*Den administrative beslutning, som var begrundet i hensynet til ytrings- og
forsamlingsfriheden, blev fulgt af ledsageforanstaltninger, der gjorde det muligt at undgå
alvorlige forstyrrelser af samhandelen inden for Fællesskabet.*

Miljøorganisationen Transitforum Austria Tirol organiserede en demonstration den 12. og 13. juni 1998 på Brenner-motorvejen for at gøre offentligheden opmærksom på de forureningsproblemer, som skyldes den øgede trafik på denne vejtrækning, og for at opfordre de østrigske myndigheder til at træffe korrigerende foranstaltninger. Den 15. maj underrettede miljøorganisationen på korrekt måde såvel de kompetente administrative myndigheder (Bezirkshauptmannschaft i Innsbruck) som medierne, der udsendte information om demonstrationen til østrigske, tyske og italienske bilister. De østrigske myndigheder fandt, at demonstrationen var lovlig i henhold til national ret, og demonstrationen fandt sted under fredelige former på den anmeldte dato og medførte et totalt trafikstop på Brenner-motorvejen i tredive timer.

Virksomheden Schmidberger, der er specialiseret i transport mellem Italien og Tyskland, har anlagt erstatningssøgsmål ved de østrigske domstole mod Østrig, som Schmidberger mener, er ansvarlig for en hindring af de frie varebevægelser i strid med fællesskabsretten. Schmidberger har nedlagt påstand om tilkendelse af 140 000 ATS (10 174,20 EUR) som

erstatning med renter, fordi fem af virksomhedens lastvogne stod stille i fire dage i træk (dagen før demonstrationen var en helligdag og de to efterfølgende dage var weekend, i hvilken periode lastvogne i princippet ikke må køre).

Oberlandesgericht Innsbruck understreger, at de forpligtelser, der følger af fællesskabsretten, skal tages i betragtning. Nærmere bestemt mener Oberlandesgericht, at det må afgøres, om princippet om varernes frie bevægelighed forpligter medlemsstaterne til at sikre fri adgang til vigtige transitruter og om denne forpligtelse vejer tungere end beskyttelsen af grundlæggende rettigheder, såsom ytrings- og forsamlingsfriheden, der er genstand for denne sag. Oberlandesgericht har forelagt Domstolen dette spørgsmål.

Domstolen fastslår for det første, at **de frie varebevægelser er et af Fællesskabets grundlæggende principper, og at alle restriktioner mellem medlemsstaterne skal ophæves. Når en medlemsstat har undladt at træffe de fornødne foranstaltninger til at gribe ind over for hindringer af de frie varebevægelser, kan medlemsstaten gøres ansvarlig, således som det var tilfældet med Frankrig i 1997¹, selv om hindringerne skyldes privates handlinger.**

Domstolen understreger, at denne forpligtelse i endnu højere grad gælder, når der er tale om en så vigtig transportvej som Brenner-motorvejen, som udgør en af hovedtransportåreerne mellem Nordeuropa og det nordlige Italien. Følgelig er **det forhold, at Østrig ikke forbød en demonstration, som i næsten tredive timer blokerede denne motorvej, en hindring af handelen med varer inden for Fællesskabet**, som i princippet er uforenelig med fællesskabsretten, medmindre beslutningen kan anses for at være begrundet i objektive hensyn.

For at vurdere, om denne hindring af de frie varebevægelser kan retfærdiggøres, fastslår Domstolen, at det er nødvendigt at tage de hensyn, der lå til grund for de nationale myndigheders beslutning om at tillade demonstrationen, i betragtning. I denne sag drejer det sig om respekten af demonstranternes grundlæggende rettigheder i form af ytrings- og forsamlingsfrihed, der er garanteret ved den østrigske forfatning og den europæiske menneskerettighedskonvention (EMRK), som EF-Domstolen skal sikre overholdelsen af. Domstolen fastslår, at det i en sådan situation er nødvendigt, at søge at opnå en balance mellem de forskellige hensyn - beskyttelsen af ytrings- og forsamlingsfriheden på den ene side og beskyttelsen af de frie varebevægelser på den anden - og at afgøre, i lyset af de konkrete omstændigheder, om der er fundet en ret balance mellem disse hensyn.

Domstolen understreger, at den foreliggende situation ikke kan sammenlignes med den situation, der var genstand for den sag, hvori Domstolen i 1997 afsagde dom, som konstaterede Frankrigs traktatbrud. I modsætning til den franske sag, har demonstranterne i nærværende sag under fredelige og lovlige former gjort brug af deres ytrings- og forsamlingsfrihed. Demonstranterne har sørget for at underrette de berørte parter på begge sider af grænsen i rette tid, og de har alene blokeret adgangen til en enkelt rute ved en enkelt lejlighed og i et begrænset tidsrum, hvilket har gjort det muligt for de østrigske myndigheder

¹ Dom af 9. december 1997, sag C-265/95, Kommissionen mod Frankrig, og pressemeddelelse nr. 76/97.

at udsende information og træffe ledsageforanstaltninger med henblik på at begrænse forstyrrelsen af vejtrafikken (ved eksempelvis at udsende kort over omfartsveje). I lyset af det vide skøn, som de råder over på dette område, antog de nationale myndigheder således med rette, at det formål, demonstrationen gyldigt søgte at opnå, ikke ville have kunnet opnås på nogen anden måde, der havde mindre indgribende virkninger for samhandelen inden for Fællesskabet. **Domstolen fastslår således, at tilladelsen til demonstrationen er udtryk for en korrekt balance mellem hensynet til demonstranternes grundlæggende rettigheder og de frie varebevægelser.** Derfor har de østrigske myndigheder ikke tilsidesat fællesskabsretten, og Østrig kan således ikke gøres erstatningsansvarlig.

Denne pressemeddelelse er udelukkende til pressens brug. Den er ikke et officielt dokument og forpligter ikke Domstolen.

Pressemeddelelsen kan fås på alle officielle EU-sprog.

*Dommens fulde tekst kan ses på Domstolens websted
www.curia.eu.int
fra ca. kl. 15.00 i dag.*

*Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til Steen Hjelmblink
på tlf. nr. (00352) 4303 3651 eller fax nr. (00352) 4303 2033.*

*Billeder fra domsafsigelsen kan fås via "Europe by Satellite", Commission Européenne,
Service de Presse et d'Information, L-2920 Luxembourg:
tlf. (352) 4301 35177- fax (352) 4301 35249, eller
B-1049 Bruxelles, tlf. (32) 2 2964106 - fax (32) 2 2965956 eller (32) 2 301280*